

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΕΝΕΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε σ. 521.)

“Ασε με ρε σοῦ λέω!... Θά σέ βαρέσω μω-
ρε, νά φάω τὰ κόκκαλα τῆς μάννας μου,
θά σέ βαρέσω!... “Ασε με!...

— “Εδὺ μωρὲ θά βαρέσῃς;... Τί με κρα-
τᾷς μωρὲ ἀπὸ τὸ λαιμό;... “Αμόλα μου τὸ
χέρι σὰ σοῦ βαστάει!...

Καὶ ὀφθαλμοὶ προβάλλουν ἔξω τῶν κοι-
χῶν, καὶ γλῶσσαι κρέμονται ἔξω ἐν σιέλοις,
καὶ γογγυσμοὶ ἀκούονται, καὶ τὴν ὠχρό-
τητα ἐδίωξε προπολλοῦ ἡ πελιδνότης.

“Αλλά, διαμῆς, ἐξ ἐντάσεως ὡς ἀκου-
σίας, ἀποσπασθεῖσα ἀκαδέκτως, ἡ χεὶρ τοῦ
κρατοῦντος τὴν μάχαιραν τινάσσεται, φέ-
ρεται ταχεῖα χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ καὶ ἐκείνη
πὺρ πρὸς τὸ ἀντικρὺ στῆθος, κ’ ἰσχυρο-
τέρα ἐστὶ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀνεπιγνώτου τῆς
φορᾶς, ἐμπήγεται εἰς τὴν σάρκα, κάτωθεν
τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ.

— “Ωχ!, ἔκαμεν ὁ ἄνθρωπος, βαθέως,
μετὰ πόνου, κατακίτρινος ὡς τὸ φλωρί.
“Αἴντε μωρὲ, μ’ ἔφαγες!...

Τὸ αἷμα ἤρχισε νὰ διαδρέχῃ τὰ ἐνδύ-
ματα, διέφυγε τῆς παλάμης τὸ ρεῖδι, ἔπεσε
χαμαί, παρὰ τὸν πρότερον πεσόντα
ἦδη κοῦκκον. “Εντρομος ὁ ἄλλος ἐπὶ τῇ
θέᾳ τοῦ συμβάντος, ἔδρε τὴν μάχαιραν,
ἐκίψεν κ’ ἔλαβε τὸν κοῦκκον, φαίνεται ὡς
λάφυρον, καὶ φεύγων εἰς τὰ τέσσερα εὐθύς,
ἐξηφανίσθη ἐξοπὶς τῆς γωνίας, ἀστρα-
πή. “Ο τραυματίας ἔμεινε μεμονωμένος,
ἐκλινε τὸ γόνυ πρὸς τὸ χῶμα, ἔδαλεν ἐ-
πώδυνον οἰμωγὴν.

— “Ελάτε μωρὲ παιδιά!... Μ’ ἔφαγε ὁ ἀ-
τιμος!...

Οἱ κεκρυμμένοι, βλέποντες ἓνα πλέον,
μόνον καὶ πεσμένον καταγῆς, καὶ πληγω-
μένον, ἤρχισαν συρρέοντες, ἐξῆλθον ἀπὸ
τῶν θυρῶν καὶ ἀψήσαν τὰ ἀγκωνάρια,
προσέδραμον, τὸν περιέβαλον ἐν κύκλῳ.
Δύο ἔλαβον αὐτόν, ἀπὸ τῶν μασχαλῶν,
τὸν ὑπανήγειραν, τὸν ἔστησαν ἐπάνω εἰς
τοὺς πόδας του, κ’ ἐβάδισαν, διευθυνό-
μενοι πρὸς τὴν ἐμπρός.

— Μωρ’ ἔκαμα γὼ νὰν τοῦ κρατήσω τὸ
χέρι ποῦ νὰ πάρ’ ὁ διάλογος!..., λέγει οἰο-
νεὶ ἀχθόμενος ἐπὶ τῷ συμβάντι εἰς τῶν
προσδραμόντων.

— Μωρὲ τοὺς εἶχα πιασμένα καὶ τοὺς
δύο ἐγὼ μὰ μοῦ ξέφυγαν!..., προσθέτει
ἄλλος, πλειοδοτῶν εἰς γενναϊότητα.

— Βρὲ θὰν τοῦ τὴν ἔπερνα γὼ τὴν κά-
μα, μὰ τί νὰ σοῦ κάνω!..., ἀντικρούει
τρίτος, ὅλοι ὑπονοοῦντες ὅτι προσεπά-
θησαν πάσῃ δυνάμει νὰ προλάβουν τὸ
κακόν, καὶ ἀνεμίσθησαν ἐνεργῶς διὰ νὰ
χωρίσουν, ἀλλ’ ἄδηνον ἐκ ποίας ἀνωτέ-
ρας τύχης, ἡ ἐπέμβασις τῶν δὲν ἀπέβη
τελεσφόρος. Καὶ ἐνῶ ὁ τραυματίας μετα-
φέρεται ὑποβασταζόμενος εἰς τὸ πλοσίον
φαρμακεῖον, σπνεχῶς ἀναστενάζων, οἱ
θεαταὶ χειρονομοῦν βιαίως ἐν τῷ μέσῳ
τῆς ὁδοῦ, ὑπὸ τὸ τρομαλέον φέγγος τοῦ
φανοῦ, καὶ συζητοῦν ἐπὶ μακρόν, με πα-
ραστατικά κινήματα καὶ με κραυγὰς, καὶ
μεγαληγοροῦν, προσπαθοῦντες νὰ κατα-
πείσουν καὶ ἀλλήλους κ’ ἑαυτούς, ὅτι καὶ
αὐτοὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὸν καυγᾶν...

Μιχαὴλ Μητσάκης

“Ο κομπάζων ἐπὶ τῇ κοινωνικῇ αὐτοῦ
τάξει, διαλαλεῖ τρόπον τινὰ ὅτι εἶνε κα-
τώτερος.

Μουλάκι μου, ἔλεγε κλίνουσα τὴν κε-
φαλὴν της ἐπάνωθεν μου, ἡ δὲ γλυ-
κύτατη φωνή της ἐνέφαινε καὶ τινα
τρόμον. Διὰ τί νὰ μ’ ἀκούσῃς καὶ νὰ πη-
δήσῃς;... “Ελα, σ’ ἀγαπῶ, σήκω!

Τὸ στῆθος της ἀνέπνεε πλοσίον τοῦ
στῆθους μου καὶ αἱ χεῖρές της ἐθώπευον
τὴν κεφαλὴν μου· αἰθνης δὲ — ὦ, θεέ
μου! — τί συνησθάνθην τὴν στιγμὴν ἐκεῖ-
νην; — Τὰ χεῖλη της τὰ δροσερὰ καὶ γλυ-
κύτατα ἐκάλυπτον διὰ φιλημάτων τὸ
πρόσωπόν μου ὅλον, καὶ ἔψαυσαν καὶ τὰ
χεῖλη μου... “Αλλά παρευθὺς νοήσασα ἐκ
τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου μου ὅτι ἡ
λιποθυμία μου εἶχε παρέλθῃ, καὶ τοι εἶ-
χον τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστούς, ἡγέρθη μεθ’
ὀρμῆς λέγουσα·

— “Ελα! σήκω, διαβολάκι, ξεμυαλισμέγε!
Διὰ τί κυλίσαι εἰς τὴν σκόνην;

“Ηγέρθην.

— Δός μου τὸ ἀλεξήλιόν μου· βλέπεις
ποῦ το ἐπέταξα καὶ ἔπειτα μὴ με κυτ-
τάξῃς κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον· τί ἀνοη-
σῖαι εἶν’ αὐταί; Δὲν πονεῖς πούθενά; Δὲν
σ’ ἐκέντησαν ἡ τσιγκνίδες; Σοῦ εἶπα νὰ
μὴ με κυττάξῃς κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον.
“Αλλ’ αὐτοὺς δὲν καταλαμβάνει τίποτε!
δὲν ἀποκρίνεται τίποτε! ἔλεγεν ὡς καθ’
ἑαυτήν... Πήγαινε ἔς τὸ σπῖτι σας, κύ-
ριε Βάλδεμαρ, καθαρίσου καὶ μὴ θέλῃς
νὰ μ’ ἀκολουθεῖς; εἰ δε μὴ θά μου κακο-
φάνῃ, καὶ τότε πλέον ποτέ...

Καὶ πρὶν συμπληρώσῃ τὴν φράσιν ἀπε-
μακρύνθη σπεύδουσα, ἐγὼ δὲ ἔμεινα κα-
θήμενος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· οἱ πόδες μου δὲν
ἠδύναντο νὰ με ὑποστηρίξωσι· αἱ χεῖρες
μου με ἔκαιον διότι αἱ κνίδαι με εἶχον
κατακεντήσῃ, ἠσθανόμην πόνους εἰς τὴν
ράχιν, καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μου ζάλην.
“Αλλ’ ὅ τι συνησθάνομην ἥτο τοσοῦτον
εὐφρόσυνον καὶ ἠδὺ ὥστε οὐδέποτε πλέον
ἐπὶ ζωῆς μου ἐπανελάθην. “Ἡσθάνο-
μην καθ’ ὅλα τὰ μέλη μου καχεξίαν τινὰ
εὐάρεστον ἥτις τέλος εἶχε καταλήξῃ εἰς
ἀναφωνήσεις χαρμολύνους καὶ ἄλματα.
Πράγματι, ὡς βλέπετε, ἡμῖν ἐστὶ παιδίον.

II’

“Ολον ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡμῖν φαι-
δρός καὶ ὑπερήφανος, διετήρουν σαφέ-
στατα ἐπὶ τοῦ προσώπου μου τὴν αἰσθη-
σιν τῶν φιλημάτων τῆς Ζηναΐδος ἐνθυ-
μούμενος μετ’ εὐφροσύνης φρικιάσεως
πᾶσαν λέξιν της καὶ τὸς ζήλοτύπως
ἐδουκάριζον τὴν ἀπροσδόκητον εὐδαιμο-
νίαν μου, ὥστε ἐφοδοῦμην μάλιστα νὰ
ἐπανιδῶ ἐκείνην ἥτις ἥτο ἡ αἰτία τῶν
ἀγνώστων μοι τούτων συγκινήσεων. Μοι
ἐφαίνετο δὲ ὅτι οὐδὲν πλέον ἠδύνατο νὰ
ζητήσῃ ἄνθρωπος παρὰ τῆς εὐτυχίας,
καὶ ὅτι ἦδη ὤφειλον νὰ εἰσπνευσθῶ δι’
ὅλην τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων μου
τὴν ὑστάτην εἰσπνοὴν καὶ νὰ ἐκπνεύσω.

“Αλλά τὴν ἐπιούσαν πορευόμενος πρὸς
τὴν Ζηναΐδα κατειχόμεν ὑπὸ ταραχῆς
σφοδρᾶς, ἦν μάτην προσεπάθουν νὰ συγ-
καλύψω ὑπὸ τὸ προσώπειον ἀταράχου

ἀμεριμνησίας ἀνθρώπου θέλοντος νὰ δη-
λώσῃ ὅτι εἶνε διακριτικὸς καὶ εἰξεύρει νὰ
σιγᾷ.

“Ἡ Ζηναΐς με εἶδεν ἄνευ τινὸς ταραχῆς
ἀλλὰ μόνον με ἠπειλῆσε διὰ τοῦ δακτύ-
λου της καὶ με ἠρώτησεν ἂν εἶχον μώ-
λωπας ἐπὶ τοῦ σώματός μου. “Αμα τῇ
ἐρωτῇ της διελύθη παραχρῆμα καὶ ἡ
σοβαρὰ ἠρεμία μου καὶ τὸ ἦθος μου τὸ
μυστηριώδες μετ’ αὐτῶν δὲ καὶ ἡ ἀπέναντι
αὐτῆς στενοχωρία μ. υ.

Καὶ ναὶ μὲν δὲν προσεδόκων παρὰ τῆς
Ζηναΐδος ἑκτακτόν τι, ἀλλ’ ἡ ἠρεμία αὐ-
τῆς ἐνεποίησεν ἐν ἐμοὶ τὸ αἶσθημα ψυ-
χρολουσίας. “Ενόουν ὅτι μ’ ἔδλεπεν ἐνώ-
πιόν της ὡς παιδίον καὶ διὰ τοῦτο ἡ
καρδία μου ἐσπαράσσεται. “Ἡ Ζηναΐς ἐδά-
διζεν ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ἐμειδία ὁσάκις
συνηγνόντο τὰ βλέμματά μας· ἀλλ’ ἡ διά-
νοιά της ἥτο πολὺ μακρὰν ἐμοῦ ὡς ἐφαί-
νετο φῶς φανερόν...

“Νὰ της ὁμιλήσω περὶ τῶν χθεσινῶν;
διενοήθην· νὰ τὴν ἐρωτήσω ποῦ ἔτρεχε
τόσον σπεύδουσα, διὰ νὰ μάθω τέλος...

“Αλλά ἀντὶ νὰ τὴν ἐρωτήσω, ἐποίησα
διὰ τῆς χειρὸς μου κίνημα ἀποθαρρύν-
σεως καὶ ἐκάθισα ἀπομεμονωμένος ἐν τινὶ
γωνίᾳ.

“Ο Βελοδζορόδ εἰσῆλθεν. “Εγὼ δὲ ἰδὼν
αὐτὸν ἐχάρην.

— Δέν σας εὐρῆκα ἵππον ἡσυχον, εἶπεν
ἀποτόμως. Μοῦ ὑπεσχεθῆσαν ἓνα, ἀλλὰ
δὲν εἶμαι βέβαιος φοδοῦμαι.

— Τί φοβεῖσθε; Δύναμαι νὰ σας ἐρωτή-
σω; ἠρώτησεν ἡ Ζηναΐς.

— Τί φοδοῦμαι; “Αλλὰ σεῖς δὲν εἰξεύ-
ρετε νὰ ἱππεύετε, καὶ ὁ μὴ γένοιτο ἂν
συνέβαινε δυστύχημα. Καὶ δέν μου λέ-
γετε πόθεν σὰς ἦλθεν αὐτὴ ἡ ἰδέα τέλος
πάντων;

— Τοῦτο εἶνε ἰδικὸς μου λογαριασμός.
Τότε λοιπὸν θά παρακαλέσω τὸν Πέτρον
Βασίλειεβιτς... (“Ο πατήρ μου ὠνομάζετο
Πέτρος Βασίλειεβιτς καὶ μετ’ ἀπορίας μου
ἤκουσα προφερόμενον τὸ ὄνομά του μετὰ
τόσης ἐλευθερίας καὶ εὐκολίας, ὡς ἂν
ἡ Ζηναΐς ἥτο βεβαία ὅτι ἡ αἰτιολογία της
θα εἰσπνεύετο)...

— “Α! μετ’ αὐτοῦ θέλετε νὰ ἐξέλθετε
εἰς ἱππασίαν, εἶπεν ὁ Βελοδζορόδ.

— Εἴτε μετ’ αὐτοῦ εἴτε μετ’ ἄλλου σὰς
εἶνε ἀδιάφορον· ἀλλ’ ὅπως δῆποτε ὅχι βέ-
βαια μαζί σας.

— “Οχι μαζί μου; ἠρώτησεν ὁ Βελοδζο-
ρόδ. “Οπως ἀγαπᾶτε. Πολὺ καλὰ. Θά σας
εὐρῶ ἓνα ἵππον.

— Μόνον νὰ προσέξετε νὰ μὴ μου εὐ-
ρετε κανὲν ψοφίμι· σὰς λέγω πρὸς γνῶσιν
σας ὅτι θέλω νὰ καλπάζω.

— Θά καλπάζετε ἀφ’ οὗ το θέλετε...
“Αλλὰ μετὰ τίνος;... μετὰ τοῦ Μαλεῦ-
σκυ;

— Καὶ διὰ τί ὅχι μετ’ αὐτοῦ, σπαθοφόρε
μου; “Ακούσατε λοιπὸν, προσέθηκε, μὴ
χύνετε φλόγας ἀπὸ τὰ μάτια σας καὶ θά
σας πᾶρω καὶ σὰς συνοδεύω. Εἰξεύ-
ρετε πολὺ καλὰ τί εἶνε εἰς ἐμὲ ὁ Μαλεῦ-
σκυ... Οὐί!... καὶ ἔσειδε τὴν κεφαλὴν.

— Μοῦ τα λέγετε αὐτὰ πρὸς παρηγο-
ρίαν, ἐγόγγυσεν ὁ Βελοδζορόδ.

“Ἡ δὲ Ζηναΐς καμμεύουσα τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς εἶπε:

— Σὰς παρηγοροῦν ; ὦ, ὦ ! ὦ ! σπαθοφόρε μου, εἶπε τέλος ὡς μὴ εὐρίσκουσα πρόχειρον ἄλλην λέξιν. Καὶ σεῖς, κύριε Βαλδεμάρ, δὲν θὰ ἠθέλατε νὰ ἔλθετε μαζί μας ;

— Δέν μ' ἀρέσει... νὰ εἶμαι μὲ πολλοὺς... ἐπιθύμωσα κάτω νεύων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Προτιμᾶτε τὰς ἰδιαιτέρας συνουσίας. Αἱ, περὶ ὁρέξεως οὐδεὶς λόγος, εἶπε στενάζουσα. Βελοδζορόδ, πῆγαινε λοιπὸν νὰ φροντίσῃς αἴριον τὸν θελὼ τὸν ἱππον.

— Ὅλα καλὰ ! εἶπεν ἡ γηραιὰ πριγκίπισσα, ὅλα καλὰ· ἀμὲ χρήματα ;

Ἡ Ζηναῖς συνοφρυωθεῖσα, εἶπε :

— Δέν σας ζητῶ. Ὁ Βελοδζορόδ θὰ μου δανείσῃ.

— Θὰ δανείσῃ, θὰ δανείσῃ, ἐγγρύλλισεν ἡ γηραιὰ πριγκίπισσα, εὐθύς δὲ δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ λαιμοῦ της ἀνεφώνησε : Δουνιάσκα !

— Μά, μντέρα, δέν σας ἔδωκα κώδωνα ; παρετήρησεν ἡ νεαρὰ πριγκίπισσα πρὸς τὴν γηραιάν.

Ἄλλ' ἡ γηραιὰ οὐδόλως προσέχουσα εἰς τὴν παρατήρησιν τῆς κόρης της ἀνεφώνησεν αὖθις :

« Δουνιάσκα ! »

Ὁ Βελοδζορόδ ἀποχαιρετίσας ἀπῆλθε καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ συναπῆλθον.

Ἡ Ζηναῖς δὲν μ' ἐκράτησε.

ΙΑ'

Τὴν ἐπιούσαν πρωτὴν ἐξηγέρθη ἐνωρίς, ἔκοψα ῥάβδον ἐκ τοῦ κήπου καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸ φρούριον, θέλων νὰ διασκεδάσω τὴν θλίψιν μου.

Ἡ ἡμέρα ἦτο λαμπρά, καθαρὰ καὶ οὐχὶ πολὺ θερμὴ. Ἄνεμος ἐλαφρὸς καὶ δροσερὸς ἔπνεε μετὰ ἐλαφροῦ καὶ ὀμαλοῦ θροῦ, ὅστις ὅμως δὲν ἔσειεν οὐδὲ φύλλον δένδρου. Πολλὴν ὥραν περιεπάτουν εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰ δάση, ἀλλὰ δὲν ἠσθανόμην ἐμαυτὸν εὐαρεστούμενον.

Εἶχον ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας διανοούμενος νὰ ἀφεθῶ ὅλος εἰς τὴν ἀθυμίαν μου. Ἄλλ' ἡ νεότης, ἡ λαμπρὰ ἡμέρα, ὁ δροσερὸς ἀήρ, ὁ ὀρμητικὸς δρόμος, ἡ ἀνάπαυσις ἐπὶ τοῦ χόρτου ἐν τόσῳ ἐρημικῷ καὶ ἀποκέντρῳ ἐξενίκησαν. Ἡ μνήμη τῶν ἀλήστων μου δεινῶν, τῶν δοθέντων μοι φιλημάτων, διετέλει διαμένουσα ἐγκεχαράμενη ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἀλλ' ἀνευ τινὸς πικρίας. Μοὶ ἦτο ἡδὺ καὶ εὐηρεστούμην διανοούμενος ὅτι ἡ Ζηναῖς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀμφιβάλῃ περὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς γενναιότητος μου.

« Προτιμᾷ τοὺς ἄλλους, διανοήθην· ἔστω ! ἀλλὰ μόνον ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι λέγουν ἐγὼ δὲν πράττω. Καὶ μήπως ἕως ἔδω μόνον περιορίζονται ὅσα θύναμαι νὰ κάμω ὑπὲρ αὐτῆς ; »

Καὶ ἡ φαντασία ἤρχισεν αὖθις ἐργαζομένη. Ἐφантаζόμην πῶς θὰ ἠδυνάμην νὰ τιν ὁδὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν ἐξηροῦ τινος· πῶς αἱματόφυρτος θὰ τὴν ἀπεφυλάκιζον καὶ πῶς θὰ ἀπέθνησκον πρὸ τῶν ποδῶν της ! Ἀνεπόλουν τὴν εἰκόνα τὴν κρεμαμένην ἐν τῇ αἰθούσῃ μας καὶ εἰκονίζουσαν τὸν Μαλέκ Ἀδελ ἀπάγοντα τὴν Ματθίλδην.

Ἄλλ' αἰφνης τὰ διανοήματά μου μετέβαλον δρόμον, διότι παρετήρησα δρυοκόλαπτην ποικιλόστικτον καθήμενον ἐπὶ κλάδου δένδρου καὶ βλέποντα διὰ τῶν κλάδων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μετὰ ταραχῆς, ὡς μουσικὸς ὀπισθεν τοῦ μεγάλου χαλκίνου ὀργάνου του.

Ἐπειτα ἐπεχείρησα νὰ τραγοῦδάσω :

« Τὰ κάτασπρα χιόνια »

καὶ κατέληξα δι' ᾠσματίου τῆς ἐποχῆς :

« Σὲ περιμένω ὅταν »

« ὁ Ζέφυρος ἔξυπνήσῃ ».

Ἐπειτα ἀπήγγειλα γεγωνυῖα τῇ φωνῇ τὴν ἀποστροφὴν τοῦ Ἰερμάκ πρὸς τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς τραγοῦδας τοῦ Χομιακόδ. Τέλος προσεπάθησα νὰ ποιήσω καὶ ἐγὼ ποιημάτων μελαγχολικόν. Καὶ εὗρηκα τὸν ἐπὶ τὸν ἐκάστης τετραστίχου στροφῆς :

« ὦ, Ζηναῖς μου ! Ζηναῖς μου ! »

ἀλλὰ τοῦτο καὶ μόνον· οὐδὲν ἄλλο κατάρθωσα νὰ ἐπινοήσω.

Ἐν τούτοις προσήγγιζεν ἡ ὥρα τοῦ γεύματος. Κατέβην εἰς τὸν λειμῶνα, καὶ ἐκεῖθεν δι' ἀτραποῦ στενῆς ἐλικοειδοῦς κατηνύθην πρὸς τὴν πόλιν. Πορευόμενος ἤκουσα ὑπόκωφον ποδοβολητὸν ἱππῶν ἐρχομένων ὀπισθέν μου.

Ἐστράφην καὶ διὰ μιᾶς ἐστάθην ἀποκαλυπτόμενος· ἀνεγνώρισα τὸν πατέρα μου καὶ τὴν Ζηναῖδα. Ἐδάδιζον ἐφιπποὶ παραπλεύρως καὶ ὁ μὲν πατήρ μου στήριζον τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἱπποῦ του ὡμίλει πρὸς τὴν νεάνίδα κλίνων ὅλος πρὸς αὐτὴν καὶ μειδιῶν· ἡ δὲ Ζηναῖς ἠκροῶτο σιωπηλὴ νεύουσα κατὰ γῆς καὶ ἔχουσα τὰ χεῖλη συνεσφιγμένα.

Κατὰ πρότον εἶδον αὐτοὺς μόνον· ἀλλὰ μετὰ τινα δευτερόλεπτα ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς ὁδοῦ ἐπεφάνη ὁ Βελοδζορόδ ἐν στολῇ, ἱππέων ἱππον μέλαινα καὶ ἀφρίζοντα ἐκ τοῦ καμάτου. Τὸ γενναῖον ζῶον ἔσειε τὴν κεφαλὴν, ἔχρεμέτιζεν, ἐλάκτιζεν, ἀλλ' ὁ ἀναβάτης συνεκράτει αὐτὸ σφιγγὼν τὸν χαλινόν.

Ἐγὼ ἀπεχώρησα.

Καὶ ὁ μὲν πατήρ μου ἀνεκάθισεν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, ἡ δὲ Ζηναῖς βραδέως ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐξηκολούθησεν τὸν δρόμον τῶν ἀμφοτέρων καλπαζόντες.

Ὁ Βελοδζορόδ ὤρμησε κατόπιν αὐτῶν κλαγγάζοντος τοῦ ξίφους του.

« Εἶνε κόκκινος δὲν ἀστακός, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ἐν ᾧ ἐκείνη διατὶ τάχα εἶνε ὡχρά ; Ὅλον τὸ πρῶτ' ἔτρεχεν ἐφιππος καὶ ὅμως πάλιν εἶνε ὡχρά ! »

Διπλασιάσας τὸ βῆμά μου ἐπανῆλθον οἴκαδε ἀκριβῶς τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.

Ὁ πατήρ μου εἶχεν ἵδῃ ἀλλάξῃ ἱματισμόν, εἶχε νιφθῇ καὶ δροσερὸς δροσερὸς ἐκάθηντο παρὰ τὴν μντέρα μου καὶ διὰ τῆς ἡχηρᾶς καὶ ὀμαλῆς φωνῆς του ἀνεγίνωσκε τὴν ἐπιφυλλίδα τῆς « Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων ». Ἄλλ' ἡ μήτηρ ἠκροῶτο οὐδόλως προσέχουσα. Ἰδοῦσά με ἠρώτησε ποῦ ἦμην καὶ προσέθηκεν ὅτι δὲν εὐηρεστεῖτο βλέπουσα τοὺς ἄλλους νὰ γυρίζουν Κύριος οἶδε ποῦ καὶ μετὰ τίνος.

« Ἀλλὰ ἦμιν μόνος μου ! » ἠθέλησα νὰ εἶπω, ἀλλὰ ἀποβλέψας πρὸς τὸν πατέρα μου ἐσιώπησα οὐδ' ἐγὼ εἰξέφω διὰ τί.

ΙΕ'

Τὰς ἐπομένας πέντε ἢ ἑξ ἡμέρας δὲν εἶδον σχεδὸν τὴν Ζηναῖδα. Εἶπεν ὅτι ἀσθενεῖ, ὅπερ ὅμως δὲν ἐκώλυσε τοὺς τακτικούς ἐπισκέπτας νὰ εἶνε παρόντες ἐν τῷ συνήθει τόπῳ των, πλὴν τοῦ Μαῖδανόδ, ὅστις ἀπεθαρρύνετο καὶ ἐγίνετο περιλυσπος εὐθύς ὡς δὲν εὗρισε περιστάσιν νὰ ἐπιδείξῃ τὸν ἐνθουσιασμόν του.

Ὁ Βελοδζορόδ ἐκάθηντο ἀείποτε σκυθρωπὸς ἐν τινὶ γωνίᾳ, κρυψίνους καὶ κατακόκκινος.

Ἐπὶ τοῦ πονηροῦ προσώπου τοῦ Μαλεῦσκυ διήρχετο ἀπαύστως μειδίαμα κακεντρεχές. Τῷ ὄντι εἶχε περιπέσῃ εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Ζηναῖδος, καὶ μετὰ φροντίδος ἰδιαιτέρας προσεπάθει νὰ τυγχάνῃ καλῆς ὑποδεξιῶσεως παρὰ τῆς γηραιᾶς πριγκίπισσας. Ἡμέραν τινὰ μάλιστα συνώδευσεν αὐτὴν εἰς τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ· ἀλλὰ τὸ διάδημα τοῦτο εἰς οὐδὲν ὠφέλησε, ὁ δὲ Μαλεῦσκυ μᾶλλον δυσηρεστήθη· διότι ἀνέμνησεν αὐτὸν ἱστορίαν τινὰ μετὰ ἀξιοματικῶν τινων καὶ ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ δικαιολογούμενος ὅτι τὴν ἐποχὴν περὶ ἧς ἔγινε λόγος ἦτο τότε ὀλίγον πεπειραμένος.

Ὁ Λούσχιν ἤρχετο δις τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ δὲν ἔμενε πολὺ. Ἐφοβούμην δὲ αὐτὸν ὀλίγον ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐξηγήσεως ἡμῶν καὶ ταυτοχρόνως ἠσθανόμην πρὸς αὐτὸν ἀλνθῇ καὶ ἀκραίῃ συμπαθείᾳ. Ἦλθεν ἡμέραν τινὰ νὰ περιπατήσῃ ἐν τῷ κήπῳ Νεσκουτσινός. Ἦτο δὲ τὴν ἡμέραν ταύτην εὐθυμότητος καὶ τὰ μάλιστα ἀξίεραστός· μοὶ ἔδειξε διαφόρους βοτάνας καὶ ἄνθη καὶ μ' ἔμαθε τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ τὰς ιδιότητας καὶ αἰφνης ἀνεφώνησεν ἀσκόπως πλῆττων τὸ μέτωπον :

« Καὶ ἐγὼ ὁ μωρὸς ἐνόμιζον ὅτι εἶνε φιλάρεσκος ! Πιθανῶς κάποιος ὑπάρχει εἰς τὸν ὁποῖον θὰ θυσιάσθῃ ὄχι μετὰ πολλῆς δυσκολίας καὶ χαρᾶς. »

— Τί σημαίνει τοῦτο ; ἠρώτησα.

— Εἰς σέ ! τίποτε δὲν θέλω νὰ εἶπω· ἀπεκρίθη ὁ Λούσχιν ἀποτόμως.

Ἐπειδὴ, ἡ Ζηναῖς ἐξηκολούθει ἀποφεύγουσά με, ἡ δὲ παρουσία μου, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ τὸ παρατηρήσω, ... τὴν δυσηρεστεῖ. Ἀπέστρεφεν ἀπ' ἐμοῦ ἀκουσίως· ἀκουσίως ! τοῦτο ἴσα ἴσα με ἐπείραζε. Ἀλλὰ τί νὰ κάμω, προσεπάθουν νὰ μὴ εὐρίσκωμαι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της· μακρόθεν μόνον τὴν παρεφύλαττον, ὅπερ ὅμως οὐδὲ πάντοτε ἐπετύγχανον.

Συνέβαιεν ἐν αὐτῇ καὶ ἄλλο τι ἀκατάληπτον. Ἡ ὄψις τις εἶχεν ὅλως ἐξαλειωθῇ. Τὴν δὲ ἀλλοίωσιν αὐτῆς ταύτην παρετήρησα μάλιστα ἐσπέραν τινὰ ἡσυχον καὶ θερμὴν καὶ ἐξεπλάγην. Ἐκαθήμην ἐπὶ μικροῦ θρανίου χαμηλοῦ ὑπὸ τὸ φύλλωμα ἀκταίας (κουφοξυλιάς)· μοὶ ἤρεσκε δὲ ἡ θέσις αὕτη διότι ἐξ αὐτῆς ἠδυνάμην νὰ βλέπω τὸ παράθυρον τοῦωματίου τῆς Ζηναῖδος. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου ἐν τῷ σκοτεινῷ φυλλάματι ἐκινεῖτο μικρὸν πτηνόν, κάτω δὲ ἐντὸς τοῦ κήπου γάτος φαῖος τανύων τὸ σῶμα του εἰσέδυε μετὰ προδοχῆς πολλῆς, καὶ οἱ πρῶτοι χρυσοκάνθαροι βαρέως ἱπταντο βαρέως βομβοῦντες ἐν τῇ σκοτιοθείᾳ.

Ο ΣΚΟΡΔΟΠΩΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ — Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ἦδὴν ἀλλὰ διαφανεῖ ἔτι ἀτμοσφαῖρα. Καθήμενος ἀπέδλεπον πρὸς τὸ παράθυρον ἀναμμένων καὶ ἐρωτῶν ἑμαυτὸν ἐὰν θὰ ἀνοιχθῇ. Καὶ ὄντως ἰδοὺ ἀνοίγεται τὸ παράθυρον καὶ ἐπιφαίνεται ἡ Ζηναῖς.

Ἦτο ἐνδεδυμένη ἐσθῆτα λευκὴν, καὶ αὐτὴ δέ, τὸ πρόσωπον, οἱ βραχίονες, αἱ χεῖρες ἦσαν ὡχραί, λευκαὶ σχεδόν. Ὡραν πολλὴν ἐστάθη ἀκίνητος καὶ τὸ βλέμμα τῆς προσηλωμένον κατ' εὐθείαν ἐμπροσθέν τῆς, διέμεινεν ἀκίνητον ὑπὸ τὰς συνεσπασμένας ὀφρύς τῆς. Τοιοῦτον βλέμμα τῆς οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον ἴδῃ. Ἐπειτα δὲ συμπλέξασα ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας τῆς ἔφερεν αὐτὰς εἰς τὰ χεῖλη τῆς καὶ εἰς τὸ μέτωπόν τῆς, καὶ διὰ μιᾶς ἀποχωρίζουσα τοὺς δακτύλους ἐρρίψεν εἰς τὰ ὀπίσω τὴν ἐπὶ τῶν ὠτῶν τῆς καταπίπτουσαν κόμην τῆς, τὴν ἔσεισε, καὶ πῶς μετ' ἀποφάσεως, κατανεύουσα τὴν κεφαλὴν τῆς, ἔκλεισε τὸ παράθυρον.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας συννητήθημεν ἐν τῷ κήπῳ. Καὶ ἐγὼ μὲν ἠθέλησα νὰ τὴν ἀποψύγω, ἀλλ' αὐτὴ μ' ἐκράτησε.

— Δός μου τὸν βραχίονά σου μ' εἶπε μετ' ἀγάπης ὅπως καὶ ἄλλοτε. Πολὺν καιρὸν ἔχομεν νὰ τα εἰποῦμεν.

Τὴν παρετήρουν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ὑπέλαμπον, τὸ δὲ πρόσωπόν τῆς ἔμειδία ὥς διὰ μέσου ἐλαφροῦς ὁμίχλης.

— Ἡ ἀδιαθεσία σας ἐξακολουθεῖ; τὴν ἠρώτησα.

— Ὅχι! τὴν πλεον ὅλα ἐπέρασαν, ἀπεκρίθη δρεπούσα βιαίως μικρὸν ῥόδον ἐρυθρόν. — Εἶμαι ὀλίγον κουρασμένη ἀλλὰ καὶ τοῦτο θὰ περάσῃ.

— Καὶ θὰ εἴσθε πάλιν ὅπως καὶ πρῶτα; ἠρώτησα.

Ἡ δὲ Ζηναῖς ἔφερε τὸ ῥόδον εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς καὶ μ' ἔφάνη ὅτι ἡ ἀντανάκλασις τῶν λαμπρῶν πετάλων ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς.

— Λοιπὸν ἔχω μεταβληθῇ; μὲ ἠρώτησε.

— Βεβαίως ἔχετε μεταβληθῇ, εἶπον ἡμιοιῶν τὰ χεῖλη.

— Σὰς εἶδετε ψυχρότητα, τὸ εἰσεύρω, εἶπεν ἡ Ζηναῖς, ἀλλὰ σεῖς δὲν ἔπρεπε νὰ προσέξετε, διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ φερθῶ ἄλλῶς... Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ γίνεταί λόγος περὶ τούτου;

— Δὲν θέλετε νὰ σας ἀγαπῶ! αὐτὴ εἶπε ἡ ἀλήθεια ἀνεφώνησα περιλυσπος καὶ μεθ' ὀρμῆς ἀκαυσίας.

— Ὅχι! νὰ μ' ἀγαπάτε, ἀλλ' ὅχι ὅπως πρῶτα.

— Πῶς λοιπὸν;

— Πῶς; ὡς φίλος.

Καὶ μοι ἔδωκε νὰ ὁσφρανθῶ τὸ ῥόδον.

— Ἀκούσατε, ἐξηκολούθησεν ἡ Ζηναῖς, ἐγὼ εἶμαι πολὺ μεγαλητέρα καὶ εἰμποροῦσα νὰ ἤμην θεία σας, μὰ τὸ ναί! ἢ ἂν ὅχι θεία, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἀδελφὴν μεγαλητέρα, ἐν ᾧ σεῖς εἴσθε...

— Παιδί, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας σας, ὑπέλαβον ἐγώ.

— Παιδί, βέβαια, ἀλλὰ παιδί θελκτικὸν ἀξιόλογον, ἐξυπνον καὶ πολὺ ἀγαπητὸν μου. Μάθετε ὅτι θὰ σας ἀπονεύω καὶ βαθμόν· ἀπὸ σήμερον σὰς διορίζω ἀκόλουθόν μου, μὴ λησμονήτε δὲ ὅτι οἱ ἀκόλουθοι οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀφίνουν μόνην τὴν δέσποινάν των. Λάβετε καὶ τὸ σημεῖον

τοῦ νέου ὑπουργήματός σας, — προσέθηκε θέτουσα τὸ ῥόδον εἰς τὴν κομμοδόχην τοῦ ἐνδύματός μου, — ὡς δείγμα τῆς πολλῆς μου πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας.

— Πρῶτα ὅμως ἐλάμβανον ἄλλου εἶδους δείγματα τῆς εὐνοίας σας, ἐψιθύρισα.

— Ἀ! εἶπεν ἡ Ζηναῖς βλέπουσά με πλαγίως, πόσον καλὰ ἐνθυμείσθε! Ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν...

Καὶ κλινάσα πρὸς με ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μου φίλημα ἀγνόν καὶ ἥρεμον.

Καὶ πρὶν προφθᾶσω νὰ ἐγείρω πρὸς αὐτὴν τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐκείνη ἐστρέφετο νὰ ἀπέλθῃ.

— Ἀκολουθεῖ μοι, ἀκόλουθέ μου, εἶπε καὶ κατευθύνθη πρὸς τὴν κατοικίαν.

Τὴν ἠκολούθησα ἀγνοῶν καὶ ἐγὼ τί νὰ σκεφθῶ.

Ἡ νεᾶνις αὕτη ἡ ἥσυχος καὶ φρονιμωτάτη εἶνε τῷ ὄντι αὐτὴ ἐκείνη ἡ Ζηναῖς ἡ γνωστὴ μοι; διανοοῦμην καὶ τὸ βάδισμά της μοι ἐφαίνετο εὐρυθμότερον.

Ὡ! Θεέ μου! μετὰ πόσης δυνάμεως ὁ ἔρως μου ἀνεζώπυρῆθη.

ΙΣΤ'

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μετὰ τὸ γεῦμα, ἡ νεαρὰ πριγκίπισσα ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς συνήθεις ξένους, οἵτινες εἶχον προσέλθῃ πάντες, ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην καὶ ἀείμνηστον ἐσπερίδα, οὐδὲ τοῦ Νιρμάτσου ἐξαιρουμένου. Ὁ δὲ Μαῖδανὸς εἶχεν ἔλθῃ πρῶτος πάντων, κομίζων νέα ποιήματα.

Τὸ παιγνίδιον τοῦ φ' ἂν ἤρχισε, ἀλλ' ἄνευ ἀλλοκότων παρακολουθημάτων ἄνευ ζωηροτήτων, ἄνευ θορύβου, ἡ δὲ κυνικὴ ἐκείνη περὶ τοὺς τρόπους ἀφέλεια εἶχεν ἐξαφανισθῇ. Ἡ Ζηναῖς ἔδωκεν ἄλλοιον τύπον εἰς τὰς ὁμιλίους ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ ὡς ἀκόλουθος ἐκαθήμην παρ' αὐτῇ.

Μεταξὺ δὲ ἄλλων εἶχε προτείνειν ὅτι, ὅστις ἠέλεε χάσῃ, ἀντὶ παντός ἄλλου προστίμου, νὰ δινηθῇται τί ὄνειρον εἶχεν ἴδῃ. Ἀλλ' ἡ πρότασις αὕτη δὲν νῦδοκίμωδε, διότι τὰ ὄνειρα ἢ δὲν ἦσαν ἀξία λόγου (ὡς τὸ τοῦ Βελοδζορόδ, ὅστις εἶχεν ἴδῃ ὅτι ὁ ἵππος του εἶχε κεφαλὴν ξυλίνην καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἰχθυῖς), ἢ ἦσαν πεπλασμένα ὡς φέρ' εἰπεῖν τὸ τοῦ Μαῖδανός, ὅστις μας ἐδιηγῆθη ἀληθὲς διήγημα, ἐν ᾧ ἀνέμιξε ταφάς, ἀγγέλους, λύρας, ἄνθη λαλοῦντα καὶ ἤχους μακρόθεν ἀκουομένους. Ἀλλ' ἡ Ζηναῖς δὲν τον ἀφῆκε νὰ τελειώσῃ.

— Ἄν εἶνε νὰ δινηθῶμεν ἱστορίας, τότε ἂς ἐπινοήσῃ ἕκαστος ἡμῶν κατὰ σειράν μίαν ἱστορίαν καὶ ἂς τὴν δινηθῇ...

Πρῶτος πάλιν ὁ Βελοδζορόδ ἔχασε, καὶ ὡς πρόστιμον ἠναγκάσθη νὰ δινηθῇ τι.

Ὁ νέος Οὐδάρς ἐταράχθη.

— Δὲν ἠξείρω νὰ ἐπινοήσω τίποτε.

— Τί βλακεία! εἶπεν ἡ Ζηναῖς. Νά, φαντασθῆτε ὅτε εἴσθε νυμφευμένος καὶ δινηθῆτέ μας πῶς θὰ διηρχεσθε τὰς ὥρας σας μετὰ τῆς γυναικὸς σας. Θὰ τὴν ἐκλείετε;

— Θὰ τὴν ἐκλείω.

— Καὶ θὰ ἐμένετε κατάκλειστος μαζί της;

— Καὶ θὰ ἐμένα κατάκλειστος μαζί της ὅλημέρα.

— Πολὺ καλὰ! Ἀλλ' ἂν ὅμως αὐτὴ ἐστενοχωρεῖτο καὶ σας ἔκαμνε τίποτε πανηγύρια;

— Θὰ τὴν ἐφόνευον!

— Καὶ ἂν ἐφευγε;

— Θὰ τὴν συνελάμβανον καὶ θὰ τὴν ἐφόνευον.

— Πολὺ καλὰ! Τώρα νὰ μου εἰπῆτε, ἐὰν ἐγὼ ἤμην ἡ σύζυγός σας, τί θὰ ἐκάμνετε;

Ὁ Βελοδζορόδ μετὰ στιγμιαίαν σκέψιν ἀπεκρίθη:

— Θὰ ἐφονευόμην ἐγώ.

Ἡ Ζηναῖς ἐμείδιασε καὶ εἶπε:

— Ὡς βλέπω σεῖς πολὺ σύντομα τὰ θέλετε τὰ πράγματά σας.

Δευτέρα ἔχασεν ἡ Ζηναῖς. Ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν ὀροφὴν ἐγίνε συννους.

— Ἀκούσατε, εἶπε, τί ἐπενόησα. Φαντασθῆτε ἀνάκτορον μεγαλοπρεπές, νύκτα θερμὴν καὶ χορὸν λαμπρόν, τὸν ὁποῖον δίδει ἡ νεορὰ βασιλίς. Παντοῦ χρυσός, μάρμαρον, κρύσταλλος, μέταξα, φῶτα, μαργαρίται, ἄνθη, ἀρώματα, ὅλη ἡ πολυτέλεια τοῦ πλοῦτου.

— Σὰς ἀρέσκει ἡ πολυτέλεια; ὑπέλαβεν ὁ Λούσχιν.

— Ἡ πολυτέλεια εἶνε κάτι τι λαμπρόν, κομψόν καὶ ἀγαπῶ πᾶν ὅτι εἶνε κομψόν.

— Περισότερον τοῦ ὠραίου; ἠρώτησεν ὁ Λούσχιν.

— Πιθανῶς τὸ ἐρώτημά σας εἶνε πολὺ βαθύ καὶ δὲν σας ἐννοῶ. Μὴ μ' ἐμποδίζετε νὰ προχωρήσω. Λοιπὸν ὁ χορὸς εἶνε ὅτι λαμπρόν· οἱ προσκεκλημένοι εἶνε πολλοί, νέοι ὅλοι, εὐμορφοὶ, γενναῖοι, καὶ ὅλοι ἀγαποῦν τὴν νεαρὰν βασιλίσσαν, τρελλαίνονται δι' αὐτήν.

— Δὲν ὑπάρχουν γυναῖκες μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων; ἠρώτησεν ὁ Μαλεῦσκυ.

— Ὅχι! ἢ... σταθῆτε... μάλιστα, ὑπάρχουν.

— Καὶ εἶνε ἀσχημοί;

— Μεγαλοπρεπεῖς! εὐμορφότατοι! Ἀλλ' οἱ ἄνδρες ὅλοι ἀγαποῦν τὴν νεαρὰν βασιλίσσαν, εἶνε μεγαλόσωμος καὶ κομψὴ καὶ ἐπὶ τῆς μαύρης κόμης τῆς φορεῖ διάδημα χρυσοῦν.

(Ἐπεται συνέχεια).

II. I. Φέρμπος

ΙΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ὁ νόμος τὸ κεφάλαιον ἐξετάζει τῶν πεπραγμένων· τὰ δὲ διὰ μέσον πάντα ἐὰ καὶ οὐκέτι πολυπραγμονεῖ.

Λουκιανός

Μία θεάρεστη βουλὴ, μία καλὴ μας πράξι εἶν' ἀπαλὸ προσκέφαλο, στρωσίδι ἀπὸ με-
[τάξι.

Μαρκοράς

Τί ψυδικώτερον ἀπὸ τὸ νὰ σκοτώνωνται καὶ νὰ ἀλληλοτρῶγωνται οἱ ἄνθρωποι; Δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ψωμὶ διὰ τόσα στομάχια.

Ταῖν